GAZETA KRAKOWSKA

Nro 38.

z KRAKOWA dnia 10 MAJA 1826 ROKU we ŚRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Do P. Redaktora Gazety Krakowskiey.

Pewny, że przez wzgląd na powszechne uszanowanie i przywiązanie przyymiesz mały ten dowod dla JW. Prezesa Senatu, ktory proszę, abyś kazał umieścić w następuiącey Srodowey Gazecie Krakowskiey.

POWINSZOWANIE
Od Mieszkańców Wolnego Miasta Krakowa
z Okręgiem
JW. Stanisławowi Hr. Wodzickiemu,
Prezesowi Senatu Rządzącego, Senatorowi Kasztelanowi Królestwa Polskiego, Orderu S. Stanisława I. Klassy Kawalerowi, w dniu Jego Imienin dnia 8 Maia 1826 r.

*Tu, quid Ego, populusq; mecum desideret Audi
Hor Libro IV. Epis ad Liv.*

Skromność Twoia Mężu Godny,
Słuchać, czytać, pochwał nie chce —
Życzeń Ludu odgłos zgodny,
Duszę przecie więcey łechce —

Kraków w szczęście własne wgląda;
Słuchay; czego nayprzód żąda —
Błaga łaski Pana świata,
Abyś przeżył długie lata —
Daley, proźby swoie składa,
Aby uszedł smutney doli;
Niechay Prezes, z Boskiey woli,
Poki żyie; w Rządzie włada —

Takie, oto głosy Ludu:
Uznay wieńcem Twego trudu;
Bąd że zawsze, w szczęściu, sławie;
Głową Rządu, Stanisławie.

Z Warszawy d. 1 Maia.

Kommissya Woiewództwa Mazowieckiego.

Otrzymany od Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu Reskrypt Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 9 Marca r. b. Nr. 12,115 upoważniaiącey do ustanowienia we wsi Krasieńcu od granicy wolnego Obwodu i Miasta Krakowa, w mieysce dawney Komory pierwszego rzędu, nowey Komory drugiego rzędu, w treści iako to:

XIĄŻĘ NAMIESTNIK KROLEWSKI

W skutku przełożenia Xięcia Ministra Prezyduiącego w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu dnia 5 Lutego r. b. Nro 87,191, upoważniamy niniejszem Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu do ustanowienia we wsi Krasieńcu od granicy wol-

nego Obwodu i Miasta Wolnego Krakowa w mieysce dawney Komory pierwszego rzędu nowey Komory drugiego rzędu, na ten rok ieden, a to w celu doświadczenia, czyli pobierane z niey dochody będą mogły odpowiedzieć łożonym kosztom, z czego powziąśćby można na przyszłość miarę czyli Komora od rzeczoney wsi Krasieńca może bydź nadal utrzymaną.

W Warszawie d. 9 Marca 1826 r.
(podpisano) *Związzek.*
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady,
(podpisano) *Kossecki.*
Za zgodność:
(podpisano) *Kruszyński.*

Kommissyia Woiewódzka podaie do wiadomości powszechney, z tym dodatkiem, że attrybucyie i obowiązki Komory tey wskazane są §. 24 postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 26 Listopada 1822 r. i że w stosunku do wydanych przez Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu w dniu 16 Marca r. b. rozporządzeń, Komora rzeczona bez zwłoki uorganizowaną bydź ma, i zeraz czynności swe rozpocznie. — Działo się w Warszawie dnia 10 Kwietnia 1826 r.

Radca Stanu, Prezes:
W Zastępstwie: *K Żuchowski.*
Sekretarz Ilny: *Filip ski.*

Kommissyia Województwa Mazowieckiego.

Stósownie do Reskryptu Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z dnia 16 Marca r. b. Nro. 7896, podaie do powszechney wiadomości, iż Rząd Pruski postanowił, ażęby od zboża, iako to; Żyta, Jęczmienia i Owsa, z Rossyi lub Królestwa Polskiego transito za granicę przez Gdańsk prowadzonego, Komora tameczna niepobierała iak dotąd cła Konsumowego od tey ilości, o iaką zachodzić będzie różnica, pomiędzy kwitem Komory Toruń na zasadzie podaney przez spławuiącego Deklaracyi i rozmiaru publiczn go wydanym, a wymiarem korcowym przy superrewizyi w Gdańsku dopełnionym, lecz aby w takich tylko przypadkach, gdzie różnica 2 od 100 przenosić będzie, od ilości mniey znalezioney, całkowite cło konsumowe pobierała, względem zaś więcey okazuiącey się ilości, deklaranta do processu defraudacyynego pociągała.

Działo się w Warszawie dnia 13 Kwietnia 1826 roku.

(*Podpisy iak wyżey.*)

Z Petersburga d. 7 Kwietnia d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Naywyższy Reskrypt J. C. M. do Jenerała Porucznika, Jenerała Adjutanta Depreradowicza, datowany d. 20 Marca r. b., iest w brzmieniu następuiącem:

„Czynna gorliwość, iaką okazałeś WPan w sprawowaniu obowiązków czasowego Gubernatora Woiennego w części Wiburskiey, ziednała dla WPana zupełną Mą wdzięczność, i mam Sobie za ukontentowanie oświadczyć ią WPanu przez ninieyszy Reskrypt Jestem ku WPanu przychylny.„

(podpisano) *Mikołay.*

Przez Naywyższe dyplomata pod dniem 19 i 20 Marca, mianowani Kawalerami orderu S. Anny 1szey klassy: Jenerał-Major Sielawin, wydziału kwatermistrzowskiego; Jenerał-Major Hrabia Sztewen-Szteingel, Kommendant Helsingforski; Jenerał-Major Żerwe, dowódca 3ciey brygady 23ciey dywizyi pieszey; Jenerał-Major Skobielew; Rzeczywisty Radca Stanu Komarow, i Rzeczywisty Radca Stanu Achłopkow.

JO. Xiążę Golicyn, Woienny Jenerał-Gubernator Moskiewski, przybył do Petersburga.

JO. Xiążę Drucki-Lubecki, Minister Skarbu Królestwa Polskiego, przybył do tey stolicy przed kilku dniami.

Z Paryża d. 24 Kwietnia.

W sobotę na uroczystem posłuchaniu zawdział Król własną ręką nowemu Kardynałowi Latil (Arcybiskupowi Reimskiemu) paliusz.

D. 21 P. Pozzo di Borgo, Poseł Rossyyski, miał u Króla posłuchanie.

W Niedzielę 250 tuteyszych obywateli obchodzili świetnym obiadem odrzucenie przez Izbę Parów ustawy o pierworodzeństwie; na końcu obiadu zbierane były składki dla Greków, które przyniosły 600 Fr.

Tworzy się tu wolna akademiia nadobnych kunszów, która składać się będzie z 20 członków i wydać zamyśla słownik Języka Francuzkiego. Wiadomo, iż Akademiia Francuzka pracuie iuż od 20 lat nad takowym słownikiem. Mówią także o utworzeniu się wolney akademii moralnych i politycznych umieiętności, która niema przenosić liczby 20 członków, a zatem nie będzie podlegać rozwiązaniu przez policyią.

Do wyszłych tu nowych pism należą: Tłumaczenie Francuzkie powieści pospólstwa Musäusa przez Pawła de Kock; Ułamki filozoficzne przez Wiktora Cousin, byłego Professora w tuteyszym Uniwersytecie, i Historyczne osobliwości Paryża, wyciąg z większego dzieła Dulaure (obraz Paryża.) Ostatnie pismo zostało przez policyią zabrane.

Posiadamy tu iuż 18 stopni ciepła wedle Reaumura.

W Tours i Douay otworzone zostały składki dla Greków. Damy w Troyes zbieraią na tenże cel składki. Dziesięcioletnia Panna Lavine Lefevre-Desnouttes posłała związkowi przyiaciół Greków uskładane przez swoią oszczędność 100 Fr.

W Lionie znayduie się teraz 20,101 tkackich warsztatów do robienia iedwabnych materyy, z których około 913 stoi nieczynnych.

Dziennik w Bordeaux wychodzący pisze, iż w bitwie d. 9 Kwietnia w Araniuez między Szwaycarami z gwardyi naszey i żołnierzami Hiszpańskiemi zaszłey, zginęło 30 Szwaycarów. Uwięziono tam wiele osób wysokiego stopnia i Król miał d. 12 lub 13 do Madrytu powrócić.

Przybyły z Kalkuty do Bordeaux Pan F.... opisuie stan rzeczy w Wschodnich Indyiach iako nader niebezpieczny dla Europeyczyków. Podług iego opowiedzeń Indyyskie pokolenia zostaią w taynym związku i maią zamiar wyzucia się zupełnie z pod Europeyskiego iarzma. Powstańcy w Jawa (osadzie Niderlandzkiey) posłali do Władcy Awy deputowanych. Sułtanowi w Achem wiadome dobrze było to powstanie i wielu Malayskich naczelników oświadczyli głośno, iż Xiążętom Dipo-Migoro i Mancubumi przybędą do Jawy na pomoc. Ta przez Tipo-Saiba zaszczepiona w kraiowcach polityka zrządzić teraz może niebezpieczny wypadek. Jeżeli Lord Combereere przeciw twierdzy Bhurtoore nic niewskura, tedy powstanie Maratów zdaie się bydź niewątpliwem. Syn panuiącego w Roujent-Sing Szeika, zdobywca Kabulu, pała nieukoioną nienawiścią przeciw Anglikom; iest on dziwicielem dzieł woiennych Bonapartego i sam posiada nieposlednią głowę. Posiada przeszło 100,000 ludzi równie dobrze ćwiczonych iak Angielscy Seapoiowie, ma w swey służbie officerów Francuzkich i nawet konną artyleryią. Stać się on może drugim Nadirszach. Granice od Lahor (od strony Angielskiey) są iuż woyskiem osadzone. Gubernator Angielski pomnaża każde z

)2(

3 woysk 20,000. Powstańcy w Jawa liczą iuż 40,000 ludzi pod bronią, i panami są Surabai i Samarang. Zdaie się, że Jawańczykowie, Szeikowie, Birmanowie i Maratowie stać się wkrótce mogą razem strasznym nieprzyiacielem Anglików i Niderlandczyków. Właściwym władcą Awy nie iest Cesarz, ale iego żona; ona i brat iey okazuią nadzwyczayną tęgość, i władaią zupełnie starym Monarchą i 15letnim słabym iego następcą. Na całym wschodzie iest ta kobieta sławną; kieruie działaniami woyskowemi i poczytuie za naylepszych wodzów Kiukambun i Menzagi. Pierwszy złączył się z 15 tysiącami z Riengi, a drugi z 20tysiącami naylepszego woyska wyruszył z Awy. W Awa i Kalkucie sądzono, iż Anglicy cofnąć się muszą do Ranguhn, co ieżeli nastąpi, Birmanowie łatwo wpaść mogą do Bengalu. Główna kwatera Angielska opasana iest przez Riengi. Stotysiączne woysko Birmanów pomnożone ieszcze bydź ma 30,000 rekrutów. Za nadto wielkie zaufanie pokładane w Seapoiach nie zdaie się bydź prawdziwem. Naylepsza część Angielsko-Jndyyskiey piechoty, która pod Hastingiem Maratow upokorzyła, znayduie się teraz w Pegu, a w Arrakan stoią tylko rekruci, którzy z niezdrowych wyziewów ziemi umieraią.

Z Madrytu d. 13 Kwietnia.

Rada stanu trudni się urządzeniem sprzedarzy dóbr duchownych, i zdaie się, że Apostolska junta przez zaszłe tu i w niektórych prowincyiach zaburzenia chce temu zapobiedz. W Katalonii Biskup Wichu wydał odezwę, która (podług Dziennika Konstytucyionisty) tak się ma kończyć: J. K. M musi inkwizycyą przywrócić, Ministrów zmienić, sekciarzów, kommuneros i liberalistów z kraiu oddalić i poddanemi w innym sposobie rządzić, inaczey...... Zayścia w Araniuez zdaią się bydź przesadzone; Król powrócił tu wprawdzie, ale tylko dla trzymania do chrztu syna Infanta Franciszka; iutro lub poiutrze uda się znowu do Araniuez.

W Katalonii odebrano wszystkim byłym milicyantom oręż.

Don Fernandez de Navarette, Dyrektór Kr. Akademii do historyi, odebrał od Króla zlecenie do zebrania i kosztem rządu wydrukowania wszystkich doniesień o podróżach i odkryciach, które Hiszpanie od odkrycia Ameryki poczynili. Otwarte dla niego są wszystkie archiwa i znalazł iuż mnóstwo szacownych pism, a między innemi niedrukowane listy nieśmiertelnego Kolumba. Kazał ie pod swoiemi oczyma na ięzyk Francuzki wyłożyć, które maią bydź w Paryżu drukowane.

Z Lizbony d. 8 Kwietnia

Gazeta dzisieysza zawiera następuiący artykuł: "Dnia 4 b. m. Infantka Reientka przyięła na osobnem posłuchaniu Posła Angielskiego, który oświadczył iey w imieniu swoiego Monarchy, że Król, Pan iego, ofiaruie Jey Królewicowskiey Mci i Portugalii tę samę przyiaźń i pomoc iakie dla zmarłego Króla Jana VI okazywał, i na dowód tych uczuciów zostawia J. K. M. swoią eskadrę na Tagu, ażeby rządowi Portugalskiemu takie czyniła usługi, iakie rząd Angielski uzna zapotrzebne.„

Z Rzymu d. 13 Kwietnia.

Do 11 b. m. przeszły przez nasze miasto iedna po drugiey trzy kolomny woysk Austryiackich powracaiących z Sycyli. Ze wszystkiem powraca do 5000 ludzi.

Na odbudowanie spalonego kościoła S.

Pawła nadeszło dotąd ze składek 214,301 szkudów.

W Neapolu wielu uczonych trudni się znalezionemi w Herkulanum rękopismami. Do druku leża iuż gotowe: 1) *Philodemus* (z wieku Cycerona) dwie rozprawy o wymowie i dzieło o moralności. Ułamki z pierwszego pisma były iuż przed 31 laty drukowane. Zastanowienia rzecz godna, że ten pisarz mieni bydź autorem xiążki o polityce Teofrasta, którą zazwyczay Arystotelesowi przypisywano. 2) Dwie xięgi Epikura o naturze. 3) *Chrisipus* o Opatrzności (na 204 lat przed narodzeniem Chrystusa napisane dzieło.) 4) Trzy rozprawy Karniskusa, Polistratosa i Epikura.

Z Londynu d. 18 Kwietnia.

Król miał znowu lekki napad podagry, ale mimo tego przeieżdżał się dnia 15 i 16.

Wczoray nadeszły pisma od Lorda Granville z Paryża, a o godzinie 2 z południa Xżę Devonshire rozmawiał z P. Canning względem przygotowań do swey podróży do Petersburga.

Dnia 14 posłano pisma do Madrytu, a onegday i wczoray były gabinetowe rady. — W sobotę Hr. Liwerpool i PP. Robinson i Huskinson mieli naradę z P. Canning. Posłowie Portugalski i Neapolitańskl mieli z tymże naradę.

Gazeta *Times* donosi z Berlina, że posłane z strony Rossyi do Stambułu ultimatum udzielone zostało Xciu Wellington i wszystkim zagranicznym Posłom, które opiewa, iż ieżeli Sułtan nie zechce dopełnić traktatów, tedy woysko Rossyyskie stanie na granicach, a ieżeli ieszcze będzie się ociągał, zaymie Xięztwa Wołoszczyzny i Multan.

Wychodząca w Hamshire gazeta Telegraf zawiera co następuie: "Mamy nietylko wiadomość o ustaniu rozeymu i ponowieniu nieprzyiacielskich kroków z Birmanami na granicy południowey części naszych posiadłości w Indyiach i o wybuchnieniu woyny w Burtopore w środkowey Indyi, ale nadto o podobieństwie woyny z innym potężnym nieprzyiacielem w Cuth na północ od Bombaiu i na granicy Perskiey.

Za kilka dni oczekiwany tu iest z druku ważny dla zagranicy rapport P. Jakob, który przeszłego lata z polecenia rządu naszego obiechał kraie Niemieckie i Polskę, dla zasięgnienia wiadomości o tamecznym stanie rolnictwa, chowu bydła, i t. d. Pan Jakob przekonał się, iż w rzeczonych kraiach niema tak wielkich zapasów zboża, ażeby przez dozwolenie wprowadzania go do Anglii za pewną opłatą, lękać się można było zalania nim naszych targów; daley, że tameczna nizka cena zboża nie pochodzi z istotney taniości roboty około rolnictwa, ale z przyczyny, iż brak pieniędzy zmusza rolnika do sprzedarzy po iakiey może cenie. Jest nawet tego mniemania, iż przy niewielkim chowie bydła i zaniedbanem gospodarstwie w rzeczonych kraiach, zwiększone nawet ceny zboża w następnych latach nie mogą wcale szkodzić interessowi rolników Angielskich. Owszem podniesienie się tamecznych cen zboża poczytuie bydź korzystnem dla Anglii, gdyż przez zwiększoną płacę ustanie wiele tamecznych fabryk, i na owczas wyszłe za zboże pieniądze wrócą z lichwą do Anglii. Przez taniość mięsa i chleba pomnoży się liczba robotników fabrycznych, a ubytek na cenie zboża wynagrodzi rolnikom chów bydła, mnieysza płaca służącym, i t. d. Widoki te, które zdaią się bydź gruntownemi, przyłożą się zapewne do uleczenia

naszych właścicielów ziemi z przesądu, który do ad był na przeszkodzie rządowi do zaprowadzenia równie wolnego handlu zbożem, iak innemi towarami.

Sprzedarz Indigo Wschodnio-Indyyskiey kompanii, którey tak bardzo się lękano rozpoczęła się, dnia 11 Kwietnia. Cały zapas składa się z 547 skrzyń Madraskiego, 3131 Oude i Koromandelskiego i 1235 skrzyń Bengalskiego; ogółem z 4914 skrzyń, z których dotąd sprzedano tylko 174 ze stratą po 40 od sta.

Prezydent Haitański, Boyer, mieszka w pięknym wieyskim domu o godzinę drógi od Port-au-Prince. W każdą Sobotę zieżdża do miasta, dla znaydowania się w Niedzielę rano na paradzie woyskowey, po którey ukończeniu udaie się do wielkiey sali rządowego pałacu, dla wysłuchania przychodzących z prośbami. Na to publiczne posłuchanie przychodzą bez różnicy żołnierze, officerowie, obywatele i cudzoziemcy. Nie ma tam wprowadziciela i przed pałacem ieden tylko żołnierz na straży stoi. W Niedzielę w wieczór lub w Poniedziałek rano odieżdża na wieś; lecz zwykł przybywać i we Czwartki dla dawania publicznego posłuchania. W inne dni niemożna z nim mówić iak tylko na wyraźne życzenie.

— Dnia 21. —

Onegday i wczoray rozmawiał znowu Xżę Devonshire z P. Canning w kancelaryi spraw zagranicznych, i iak mówią wyiedzie na początku Maia do Petersburga.

Dnia 18 wniosł P. Whitmore, w Izbie niższey Parlamentu, aby Izba zamieniła się w wydział dla przeyrzenia ustaw zbożowych, przeciw którem zachodzą prośby; lecz Pan Huskisson (Minister) okazał wymownie, że ieszcze nie nadszedł czas do przedsięwzięcia tego przedmiotu, i Izba przychyliła się do iego zdania.

Podług listów z Prome do dnia 5 Grudnia woyska Angielskie pobiły na głowę Birmanów dnia 1. 2 i 5 Grudnia Jenerał Campbell zabierał się do postąpienia przeciw Meady.

Gazeta Goniec zaprzecza wieści, iakoby rząd nasz odstąpić miał osady nad brzegiem Afrykańskim Cap Coast Castle.

Onegday towarzystwo przyiaciół w nędzy będących cudzoziemców odbyło roczne swoie zgromadzenie. Prezydował na niem Xżę Sussexu w zastępstwie wysokiego brata swoiego Xcia Jorku. Towarzystwo wsparło czasowym zasiłkiem 19,673 cudzoziemców rożnych narodow i udziela 60 osobom, których większa liczba znayduie się między 80 i 90 rokiem życia, roczną pensyią.

Podług listów z Kartageny (w południowey Ameryce) pod dniem 16 Lutego wyprawa licząca 7 do 8 okrętów miała wkrótce ztamtąd odpłynąć; lecz przeznaczenie iey niewiadome.

Z Nowegojorku d. 26 Marca.

Wnosząc z poselstwa Prezydenta do Kongressu względem wysłania pełnomocników do Panama, obrady tamecznego ziazdu będą nader ważne, co iuż okazuią przedmioty, o których rzecz bydź ma: uchylenie korsarstwa; kilkakrotnie zaprzeczána zasada: wolny okręt czyni towar wolnym; ograniczenie kontrabandy woienney; przepisy względem blokady; zabronienie Europie zakład nia a przyszłość osad w Ameryce; odpór przeciw napaściom Europy; zniesienie handlu niewolnikami; uznanie niepodległości Haity, stan Kuby i Puerto-Rico; zaprowadzenie zupełney wolności sumnienia.

Gazety nasze ogłaszaią także pisma, które Prezydent do poselstwa swoiego dołączył. Jednem z nich iest list P. Clay do Posła Ziednoczonych Stanów północney Ameryki w Petersburgu, P. Midleton, pod dniem 10 Maia r. z. P. Clay mówi w nim obszernie o woynie między Hiszpaniią i iey osadami, i o zachowaniu ścisłey neutralnoś i przez Ziednoczone Stany. Stara się przekonać Gabinet Rossyyski, iż Ziednoczone Stany kontente są z teraźnieyszego stanu Kuby i Puerto-Ricco, nie zaniedbuiąc oraz dodać, iż popełniane ztamtąd rozboie morskie przeciw handlowi Ziednoczonych Stanów usprawiedliwiłyby opanowanie tych wysp. Kończy list swóy prośbą do Cesarza Alexandra, aby nakłonił Króla Hiszpańskiego do zakończenia woyny z swoiemi osadami, gdyż dalsze iey prowadzenie pociąga tylko za sobą nieużyteczny krwi przelew.

Z Frankfortu d. 23 Kwietnia.

N. Król Pruski posłał Jenerała porucznika Tippelskirch do Meinungen, dla zastąpienia iego Osoby przy chrzcie nowo urodzonego Xcia dziedzicznego Meinungen.

Onegday przeiechał tędy do Petersburga Marszałek Francuzki, Xżę Raguzy, a wczoray Xżę Wellington powracaiący z Petersburga.

Gazeta Korrespondent Norembergski pisze o Europeyskim Kongressie, który odbyć się ma w Czerwcu r. b. w Warszawie lub w Krakowie.

Listy z Tryiestu pod d. 15 b. m. donoszą, iż dla przeciwnych wiatrów od dni 14 żaden okręt do tamecznego portu nie zawinął, a zatem nie maią wiadomości o dalszym losie Missolongi.

Wiele tuteyszych kupców prowadzą bardzo zyskowny handel z szkłem Czeskim do południowey Ameryki, a zwłaszcza do Mexyku.

Z Sztokolmu d. 21 Kwietnia.

Hr. Brahe powracaiący z Petersburga, mianowany został pierwszym Koniuszem Dworu, w mieysce Barona Rälamb.

Pracuią z pośpiechem nad uzbroieniem fregaty, która zawieść mą do Petersburga Feldmarszałka Hr. Stedingk, iako nadzwyczaynego naszego Posła przy koronacyi N. Cesarza Mikołaia.

Magistrat i piędziesiątu gminnych tuteyszey stolicy postanowili nowo urodzone dziecię Królewica Następcy tronu udarować w imieniu miasta kosztowym serwisem srebrnym.

Radca stanu Hr. Platen odebrał zlecenie od rządu do ułożenia planu względem zaprowadzenia dyrekcyi do wodney kommunikacyi wewnątrz kraiu.

Radca stanu Hr. Mörner obrany na ten rok został prezesem akademii umieiętności.

Poseł Kr. Sycyliyski przy Dworach Szwedzkim i Duńskim, Xżę Pignatelli Ruffo, ktory w Kopenhadze mieszka, przybył tu w tych dniach na czas nieiaki.

Mówią, że przybyły z Petersburga goniec przywiozł wiadomość, że Gabinet Rossyyski wyznaczył Porcie 6tygodniowy czas do oświadczenia się ostatecznie względem Multan i Wołoszczyzny.

Z Saxonii d. 25 Kwietnia.

W nocy na 22 Kwietnia umarł w Dreznie na paraliż Minister konferencyyny i rzeczywisty Radca, Kawaler orderów Kr. Saskiego zasługi i Ces. Rossyyskiego S. Anny 1szey klassy, Jan Ernest Globig, który prawie 50 lat kraiowi służył.

Liczba uczniów w uniwersytecie Lipskim wynosi w tym roku do 1400.

Z Szwaycaryi d. 22 Kwietnia.

Naczelny Leśniczy Kasthofer i Radca Leber zdali towarzystwu ekonomicznemu w Bernie nowy rapport o utrzymywaniu się na górach Berneńskich Tybetańskich kòz. Okazuie się z niego, iż te zwierzęta w upłynioniney zimie w pożądanym naydowały się stanie, i pomnożone 3mi młodemi czystego gatunku, stały w zimney stayni, powiększey części z otwartemi oknami, zachowały się zdrowo i wkrótce wypędzone zostaną na Alpy. Oprocz mleka w obfitości, co zadziwia goralów, dostarczyły te kozy pewną ilość mchu, który wyrabiany teraz zostaie. Przez połączenie ich z kraiowemi kozami uzyskano kilkanaście mieszańców, na których lubo nie wiele ieszcze znać ulepszenia, ale w czasie będzie widocznieyszym.

Komitet związku przyiaciół Greków w Genewie wydał okolne pismo do wszystkich Prezesów związków za Grekami w Szwaycaryi, wktòrem wezwał ich do wsparcia Missolongi. Wezwanie to uwieńczone iuż zostało pożądanym skutkiem.

Z Smirny d. 10 Marca

Dzisieyszy Dostrzegacz tuteyszy, którego Trikon był dotąd redaktorem, a po nim nastąpił C. d'A. zawiera co następuie: Jeden z podróżnych pisze z Aten: "Miasto Minerwy przybiera wcale nową postać. Wszystko znika zwolna, coby przypominać mogło panowanie Osmanów. — Bogato ozdobionych grobów Muzułmanów nie widać iuż ani śladu; meczety zamienione zostały na użyteczne publiczne gmachy. Gruzami przywalone pomniki starożytności wznoszą się na nowo, a inne dotąd nieznane z pięknych Grecyi czasów zabytki od wieków zapomniane, wychodzą na widok i badaczowi nastręczaią sposobność do nowych dochodzeń. Coraz bardziey wydobywaią się dawne Ateny z rozwalin, ale i Ateńczykowe wskrzeszaią się; gorliwie zaprowadzone są publiczne nauki, a dobrze ćwiczone i karne woyska posłusznemi są swoim dowodcom. Grecy idą kupami do tego nowo urządzonego korpusu, i liczba iego tak dalece iuż wzrosła, iż Pułkownik Fabvier przybrał do boku swoiego iako ieneralnego inspektora Hr. Perro, znakomitego officera i posiadaiącego doskonale ięzyk Grecki. Wszystko rokuie, że los stanowczy dla Grecyi może iuż tey wiosny zapadnie.„

Utworzony tu pułk Galliongis (żołnierzy morskich) popłynął do Stambułu. Maią tu ieszcze bydź dwa takież pułki utworzone, dla osadzenia nowey eskadry, która w roku przyszłym wypłynąć ma z Stambułu na Archipelag.

Od granic Tureckich d. 16 Kwietnia.

Do Tryiestu przybył dnia 16 Kwietnia okręt z Korfu z listami do 5 Kwietnia. Missolonga nie iest zdobytą, owszem od 23 do 25 Marca odparła trzy potężne szturmy Ibrahima Baszy, w których utracić miał znaczną liczbę swych ludzi, trzech Bejów, i iednego Baszę. — Wiadomość, iż nawet sam Ibrahim Basza śmiertelnie raniony został, chcąc wniyść do wyłomu, nie zdaie się zasługiwać na wiarę. Wyspy Jońskie ożywia naywiększy zapał dla tego bohaterskiego miasta. Widać z tych doniesień, że pisma Francuzkie odurzyły Europę kłamstwem, iakoby Missolonga dnia 8go Marca wziętą została, co okazuie się dotąd zupełną nieprawdą.

DODATEK
DO Nro 38.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 10 MAJA 1826 ROKU we ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.
Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.		Therm: czyli stop: ciepła	Higrometr	Wiatr		Stan Atmosf:	UWAGI.
May god:		cali	lin:	stopnie	stop:				
	7	27	2, 518	+ 8. 5	100	Połud: Ws:	Słaby	Chmury	
	12	„	2, 061	+12. 7	80	„	Sredni	Słońce z Chmur:	
6.	3	„	2, 123	+10. 5	86	„	Mocny	Pochmurno	grzm: błysk: i deszcz
	9	„	2, 725	+ 9. 1	100	„	Słaby	„	Deszcz.
	7	27	2, 585	+ 9. 4	100	Połud: Ws:	Słaby	Chmury	
7.	12	„	2, 571	+13. 2	79	„	„	Pochmurno	
	3	„	2, 621	+12. 5	75	„	„	Chmury	Grzmot.
	9	„	3, 010	+10. 1	100	„	„	„	
	7	27	3, 260	+ 9. 5	99	Połud: Ws:	Słaby	Chmury	
8.	12	„	3, 398	+10. 3	97	„	„	Pochmurno	
	3	„	4, 134	+10. 3	87	„	„	„	
	9	„	4, 255	+ 9. 0	100	„	„	Chmury	

Max: Weisse, Dyrek: Obs.

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Nauk z Uniwersytetem Jagiellońskim złączone, uwielbiaiąc z uroczystością wiekopomną wspaniałość Władysława Jagiełły Króla Polskiego, który dawał Oycowską Opiekę wszystkim umiejętnościom i upatruiąc w nich wylewne źródło pomyślności ludzkiey; przeniosłszy dla większego pożytku dawną Akademią z Miasta Kazimierza, w samey Stolicy Królestwa dotąd trwaiącym przybytkiem narodowe Muzy opatrzył, odbędzie celem uwiecznienia tak lubey sercom Polaków pamiątki w drugi dzień Zielonych Świątek to iest na dniu

15 Maia 1826 roku w Sali *Jagiellońską* zwaney o godzinie 11 przed południem Posiedzenie publiczne: na którem W. Jozef Sołtykowicz Professor wysłużony odczyta dokończenie rozprawy o przyczynach uwłaczania Naukom, a w szczególności, o ostatniey takowey przyczynie ze strony samychże uczonych pochodzącey, to iest o złem użyciu dowcipu.

W Krakowie d. 10 Maia 1826 r.

P. *Czerykowski*,
Sekr: Tow: Nauk.

Z Warszawy d. 5 Maia.

Rocznica Imienin Nayiaśnieyszey Cesarzowew Jmci Alexandry, tudzież Urodzin J. C. M. Wielkiego Xiążęcia Alexandra Mikołaiewicza, następcy Tronu, obchodzoną była dnia 3 b. m. w stolicy Królestwa Polskiego z przyzwoitą uroczystością. W Kościele S. Krzyża, w obliczu Władz kraiowych, Senatu, Ministrów, Rady Stanu i licznie zebranego ludu, JW. Arcybiskup Prymas Królestwa odprawił solenne nabożeństwo i odśpiewał *Te Deum* za iak naydłuższe życie i panowanie całey Dostoyney Rodziny. Tegoż dnia wieczorem miasto oświecone zostało.

Z Wiednia d. 29 Kwietnia.

Wczoray rano odiechał ztąd do Neapolu J. Krolewicowska M. Xżę Salernu, z Małżonką swoią J. C. M. Arcyxiężną Klementyną i córką Xiężniczką Karoliną.

Dyrekcyia tuteyszego uprzywileiowanego narodowego Banku oznaymiła, iż d. 2 Maia r. b. spalonych zostanię w obecności C. K. Kommissarzów za 10,000,000 wykupionych przez ten bank papierowych pieniędzy.

Z Minchen d. 20 Kwietnia.

Onegday znaydował się N. Król z wielu wysokiemi urzędnikami przy pierwszem doświadczeniu założonych w Królewskim ogrodzie Nimfenburgskim żelaznych kolei, i oświadczył wynalazcy ulepszenia, Kr. Radcy górniczemu Baader, swoie zadowolenie. Rzeczony Radca założył tu dwie obok siebie idące drogi z żelaznemi koleiami: pierwszą wedle znanego Angielskiego sposobu, a drugą wedle swoiego wynalazku. Na pierwszey ciągnął koń średniey wielkości na 4 małych ieden do drugiego przywiązanych wozach ciężar 90 centnarów, na drugiey zaś na 5 wielkich wozach blisko 160 centnarów bez wielkiego natężenia. Jeden z takowych wozów z 34 centnarami ładunku, ważący około 13 centnarów uciągnąć może człowiek iedną ręką. Dwa z wspomnionych wozów około 100 centnarów ładunku maiących, wyciągnął ieden koń z łatwością za pomocą wynalezionego przez P. Baader i opisanego wynalazku na wysoką górę.

Gazeta tuteysza pod d. 18 b. m. ogłosiła powszechny Jubileusz dla Królestwa naszego w roku bieżącym.

Teatr Narodowy.

Jutro we Czwartek to iest dnia 11 Maia r. b. na benefis Franciszka Żebrowskiego, daną będzie wcale nowa nigdy tu niewidziana krotofila w 1 akcie przez P. Grzymałę napisana: *Nowy sposob wygrania na Loteryi Liczbowey.* — Po którey nastąpi komedya także nowa z francuzkiego w 1 akcie przez A. Żółkowskiego tłomaczona: *Lepiey na Wsi.* (W tey sztuce będzie śpiewany nowy Polonez przez JPanią Skibińską.) — Zakończy Spektakl nowa komedyo-opera z francuzkiego w 1 akcie przez L. A. Dmuszewskiego tłomaczona: *Jndyk nadziany Dukatami.*

Dnia 9 Maia 1826 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr.		4. Zł. gr.	
— Pszenicy	10	15	10	—	9	15	9	—
— Żyta	7	—	6	15	6	—	5	15
— Jęczmienia	6	—	5	15	5	—	4	15
— Owsa	5	—	4	24	4	18	4	15
— Jagieł	17	—	16	—	15	—	14	15
— Grochu	6	15	6	—	5	15	5	—
— Rzepaku	14	—	13	15	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 30 Kwietnia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący

Pszenicy	od	Złp.	480	do	540.
Żyta	—	—	270	—	300.
Jęczmienia	—	—	228	—	240.
Owsa	—	—	168	—	180.
Grochu	—	—	270	—	305.

LOTERYIA KRAIOWA

W 189 Ciągnieniu dnia 10go Maja roku 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

52. [illegible]. 2. 34. 0.

Przyszłe 190 Ciągnienie dnia 17go Maja r. b. przypada.

DONIESIENIA.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi &c.

Dopełniaiąc rozporządzenia Rządzącego Senatu z dnia 14 Marca r. b. do Nru 717 wydanego, podaie do wiadomości powszechney, iż w Biórach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi w dniu 17 Maia r. b. o godzinie 10tey z rana odbywać się będzie licytacyia publiczna na wypuszczenie w wieczną dzierżawę Realność pod L. 603 z ogrodem w Gminie V. M. K. położoney, a do Opactwa Mogilskiego należącey; za cenę pierwszego wywołania stanowi się Summa Złp. 11,986 gr. 18, iako rzeczywista wartość z oszacowania Urzędowego tey Realności wypływaiąca, od ktorey procent po 5/100 w stosunku do ceny zalicytowaney, iako Kanon roczny wieczysty Dzierżawca opłacać winien będzie. Życzący sobie przeto nabycia tey nieruchomości, opatrzeni w Vadia 1/10 części praetii fisci odpowiadaiące, zechcą się w mieyscu i czasie oznaczonym znaydować, o warunkach zaś licytacyi każdego czasu w biorach tegoż Wydziału bliższą wiadomość powziąść mogą.

W Krakowie dnia 27 Kwietnia 1826 r.

Senator Prezyduiący
Sobolewski.
Konwicki, Sekr: Wydz.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi &c.

Podaie do Publiczney wiadomości, iż w dniu 18 Maia r. b. odbywać się będzie w Biorach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi o godzinie 10 ranney publiczna licytacyia wydzierżawienia traw i koniczyny na plantacyiach około Miasta będących w 13 przedziałach, gdzie każden przedział oddzielnie wedle odczytać się maiących przy licytacyi warunkow od naymnieyszey Summy 10 Złp. a naywiększey 36 Złp. licytowany bydź może, za gotową zaraz zapłatę.

W Krakowie dnia 5 Maja 1826 r.

Senator Prezyduiący
Sobolewski.
Konwicki, Sekr: Wydz.

Sekwestrator Rządowy przy Senacie Rzeczypospolitey Krakowskiey podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 11 Maia o godzinie 9 ranney, r. b. w drodze exekucyi Administracyiney na zaspokoienie Skarbu publicznego w Wsi Rybny Gminy teyże, sprzedane zostaną przez publiczną licytacyią Baranow, Skopow i Owiec poprawnego gatunku sztuk 307,

tudzież Wodki Okowity garcy 225, Szumówki garcy 130, Drzewa materyałowego belkow, płazów i krokiew sztuk 150. Chęć licytowania maiący zechcą się znaydować na oznaczonym terminie. — W Krakowie dnia 8go Maia 1826 roku.

Kowicki, Sekwest: Rząd.

Podpisany Notaryusz podaie do publiczney wiadomości, iż w moc Rezolucyi Trybunału I. Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa z Jego Okręgiem z dnia 29 Kwietnia r. b. do liczby 1300 wydaney Ruchomoś i po niegdy Berl Luxemburgu pozostałe, iako to: Stolarszczyzna, Srebra, Zegary, Zwierciadła, szkła, obicia, bielizna stołowa, Miedź kuchenna, Cyna, Bednarszczyzna, Naczynia gorzelniane, miedziane, Książki Hebrayskie i kosztowności przez Publiczną Licytacyą przy Krakowie na Kazimierzu w domu pod L. 103/4 stoiącym w dniu 15 b. m. i roku i następnych w godzinach zwyczaynych za gotową zaraz zapłatą sprzedawanemi zostaną.

W Krakowie d. 5 Maia 1826 r.

Ign: *Rogalski*, Not: Publ:

UWIADOMIENIE.

Królewsko Pruski Sąd Nadziemiański Pruss zachodnich wzywa i zapozywa niniejszym wszystkich nieznaiomych Sukcessorow i Spadkobierców Józefa Jaworskiego na dniu 30 Grudnia r. 1822 w Sulnowie pod Szweciem zmarłego, który z okolicy Krakowa ma bydź rodem i na ostatku za Ekonoma u posiadacza Dóbr Zboińskiego w Kozłowie pod Szweciem w służbie zostawał, ażeby się w przeciągu dziewięciu Miesięcy, a naypóźniey w terminie na dzień 19 Lipca r. 1826 przed delegowanym Assessorem Sądu Nadziemiańskiego JP. Fischer wyznaczonym w tuteyszym Sądzie Nadziemiańskim osobiście albo na piśmie zgłosili iako Sukcessorowie zmarłego Ekonoma Józefa Jaworskiego, legitymowali i dalszego oczekiwali postępowania przyczem tymże, tuteysi Kommissarze Sprawiedliwości Conrad, Hennig, Brandt, Glaubitz, Raabe i Goering iako Mandatariusze proponuią się.

Gdy w czasie przepisanym a osobliwie w terminie wyż oznaczonym żadne zgłoszenie z strony nieznaiomych Sukcessorow nie nastąpi, więc pozostałość zmarłego Ekonoma Józefa Jaworskiego składaiąca się z 131 Talarow w gotowiznie i z wielu aktiwów resp. 600 Talarów, 600 Talarow 197 Talarow 10 Talarów 22 srebrn: gr. 6 denarow a 120 Tal: iako Dobra bez Pana, Fiskusowi przyznaną zostanie.

W Kwidzynie d. 2 Sierpnia 1825 r.

Krolewsko Pruski Sąd Nadziemiański Pruss zachodnich.

Ankündigung.

Von dem Königlich = Preussischen = Ober = Landes = Gericht von Westpreussen werden alle etwanigen unbekannten Erben und Erbnehmer des am 30ten December 1822 zu Sulnowe bey Schwetz verstorbenen Joseph von Jaworski, welcher aus der Gegend von Krakau gebürtig sein soll und zulezt als Wirtschafter bey dem Guts = besitzer von Zboinski zu Koslowo bey Schwetz in diensten gestanden hat, hierdurch aufgefordert und vorgeladen, sich binnen neun Monate und höchstens in dem auf den 19 July 1826 vor dem Deputirten Herrn Ober = Lands = Gerichts = Assesor Fischer anstehenden Termin hier auf dem Ober = Landes = Gerichte persönlich oder schriftlich zu melden, sich als Erben des verstorbenen Wirtschafters Joseph von Jaworski zu legitimiren und dem nebst weitere Anweisung zugewärtigen, wobey denselben zugleich die hiesigen Justiz = Commissarien Conrad, Henning, Brandt, Glaubitz Raabe und Goering als Mandatarien in vorschlag gebracht worden.

Solte in der vorgeschriebenen Frist und namentlich in dem anstehenden Termin keine meldung von Seiten der unbekannten Erben erfolgen, so wird der in 131 Rth baar und in merehren Activis resp: 600 Rth. 600 Rth. 197 Rth. 10 Rth. 22 sgr. 6 pfenige und 120 Rth. bestehende Nachlass des verstorbenen Joseph von Jaworski als ein verlassenes Gut dem Fisco zugesprochen werden.

Marienwerder am 2 August 1825

Königlich = Preuss Oberlandes = Gericht von Westpreussen.